

▶ HISTORIA

Polegli żołnierze Ziemi Pleszewskiej w Polskich Siłach Zbrojnych na Zachodzie

▶ Przez szeregi Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie (PSZ) przewinęło się w latach 1939-1945 około 300 tyś. żołnierzy. Było to jak na ówczesne warunki wojsko nowoczesne, w ich składzie pod koniec wojny znajdowały się jednostki piechoty, broni pancernej, artylerii, spadochronowe, lotnictwo i marynarka wojenna.

Cmentarze, kwatery i mogiły żołnierzy PSZ na Zachodzie poległych w II wojnie światowej znajdują się głównie rejonach toczonych walk oraz w miejscach formowania i szkolenia. Zidentyfikowano stosunkowo duży procent żołnierzy pochowanych w wojsk lądowych, mniejszy lotnictwa i marynarki wojennej. Z poległych żołnierzy PSZ znanych z nazwiska jest blisko 15 tyś., w tym 10 tyś. ma znane miejsce pochowania, niespełna 5 tyś. nieznanie.

Z poległych żołnierzy PSZ na Zachodzie znanych z nazwiska według jednostek największe straty poniósł 2 Korpus Polski około 3200 żołnierzy, 1 Dywizja Pancerna – 1400, zginęło 1800 żołnierzy lotnictwa i ponad 400 marynarzy.

Najwięcej żołnierzy zidentyfikowanych spoczywa w Europie, bo ponad 8 tyś. Największe cmentarze

samodzielne znajdują się we Włoszech (Bolonia - 1414, Loreto – 1072, Monte Cassino – 1044, Casamassima - 424 żołnierzy) leżą w nich głównie polegli żołnierze 2 Korpusu Polskiego. Cmentarze, na których w większości spoczywają żołnierze 1 Dywizji Pancernej znajdują się we Francji – Langannerie (561 pochowanych), w Belgii w Lommel (239) i Holandii w Bredze (145). Ponadto w Wielkiej Brytanii w Newark znajduje się cmentarz na którym spoczywają lotnicy polscy (391), a w Iranie w Pahlevi (179) spoczywają żołnierze zmarli w Armii Polskiej na Wschodzie.

Mieszkańcy Ziemi Pleszewskiej walczyli i ginęli praktycznie we wszystkich najważniejszych i najbardziej znanych jednostkach PSZ. W ramach 2 Korpusu Polskiego pod dowództwem gen. Władysława Andersa walczyli m. in. pod Monte Cassino (zgi-

nął tam sierżant Michał Strzyżyński 13.05.1944 r.), Ankoną i Bolonią. Pod dowództwem gen. Stanisława Maczka walczyli w 1 Dywizji Pancernej, która weszła do bitwy normandzkiej 8 sierpnia 1944 roku. W pierwszych dniach walk zginęli kapral Michał Kościański (9.08.1944 r.) i plutonowy podchorąży Józef Sikora (14.08.1944 r.). Walczyli również w Polskich Siłach Powietrznych jak i w Polskiej Marynarce Wojennej. Starszy marynarz Leon Synoracki zginął 8 października 1943 r., kiedy to niszczyciel ORP „Orkan” został storpedowany w pobliżu Grenlandii przez niemiecki okręt podwodny U-378. Należy dodać, że była to największa jednorazowa strata poniesiona przez naszą flotę w latach II wojny światowej, gdzie w płomieniach lub po zatonięciu w lodowatej wodzie poniosło śmierć około 200 marynarzy, w tym 178 Polaków.

Michał Kaczmarek

Józef Sikora żołnierz 1 Dywizji Pancerna, zginął 14.08.1944 r.

Leon Synoracki marynarz niszczyciela ORP „Orkan”, zginął 8 października 1943 r.

Cmentarz w Langannerie (Francja), na którym spoczywają żołnierze 1 Dywizji Pancernej

LISTA POLEGŁYCH:

- ▶ **Derwich Marian**, ur. 25.12.1920 w Zawidowicach, strzelec 1 Dywizji Pancerna. Zginął 16.08.1944, pochowany na cmentarzu w Langannerie (Francja).
- ▶ **Jankowski Józef**, ur. 4.03.1918 w Marszewie, starszy marynarz ORP „Kujawiak”. Zginął 16.06.1942, nieznanie miejsce pochowania.
- ▶ **Kościański Michał**, ur. 21.09.1914 w Sierszewie, kapral 1 Dywizji Pancerna. Zginął 9.08.1944, pochowany na cmentarzu w Langannerie (Francja).
- ▶ **Kozłowski Tolimir**, ur. 8.06.1918, porucznik nawigacji (lotnik). Zginął 29.01.1943, pochowany w Brust (Francja).
- ▶ **Kuźniacki Andrzej Czesław**, ur. 31.03.1914 w Ludwinie, podporucznik pilot. Zginął 25.04.1944, pochowany na cmentarzu w Montrealu (Kanada).
- ▶ **Lampert Leon**, ur. 4.02.1919 w Czerninie, starszy dragon 1 Dywizji Pancerna. Zginął 17.04.1945, pochowany w Nijmegen (Holandia).
- ▶ **Machowski Stanisław**, ur. 28.04.1895 r. w Piekarzowie, kapral. Zginął 25.08.1942, pochowany w Pahlevi (Iran).
- ▶ **Marciniak Wojciech**, ur. 8.04.1896 w Strzydzewie, starszy saper. Zginął 16.02.1943, pochowany w Perth C. Wellshill (Szkocja).
- ▶ **Matysiak Antoni**, ur. 7.06.1912 w Zawadach, starszy ułan 1 Dywizji Pancerna. Zginął 5.10.1944, pochowany w Mook (Holandia).
- ▶ **Mielcarek Józef**, ur. 29.12.1917 w Czerninie, porucznik pilot. Zginął 23.04.1941, pochowany w Cirencester (Anglia).
- ▶ **Mielcarek Stanisław**, ur. 14.09.1920 w Czerninie, kapral lotnik. Zginął 20.06.1942, nieznanie miejsce pochowania.
- ▶ **Piotrowski Józef**, ur. 11.03.1912 w Skrzypni, plutonowy 2 Korpus Polski. Zginął 8.09.1945 (po wojnie zginął w wypadku samochodowym), pochowany w Bolonii (Włochy).
- ▶ **Sikora Józef Aleksander**, ur. 18.03.1907 w Pleszewie, plutonowy podchorąży 1 Dywizji Pancerna. Zginął 14.08.1944, pochowany w Langannerie (Francja).
- ▶ **Strzyżyński Roman**, ur. 24.07.1914 w Pleszewie, sierżant 2 Korpus Polski. Zginął 13.05.1944, pochowany na Monte Cassino (Włochy).
- ▶ **Synoracki Leon**, ur. 25.03.1922 w Grodzisku, starszy marynarz ORP „Orkan”. Zginął 8.10.1943, nieznanie miejsce pochowania.
- ▶ **Wieczorek Józef**, ur. 28.10.1924 w Oleścu, strzelec 2 Korpus Polski. Zginął 28.05.1945, pochowany w Casamassima (Włochy).
- ▶ **Wieczorek Wiktor**, ur. 4.10.1904 w Kwileniu, bombardier 2 Korpus Polski Zginął 19.05.1946, pochowany w Bolonii (Włochy).

Cmentarz w Bolonii (Włochy), na którym spoczywają żołnierze II Korpusu Polskiego.

Zwracam się z prośbą do osób posiadających informacje o żołnierzach walczących na frontach II wojny światowej o kontakt pod nr tel. 608 312 972